

Michał Kokowski

ORCID [0000-0002-5389-9051](https://orcid.org/0000-0002-5389-9051)

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów

Polskiej Akademii Nauk (Warszawa – Kraków, Polska)

Studia Historiae Scientiarum (red. nac.)

michal.kokowski@gmail.com

Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 8

Abstrakt

Naszlicowano ósmy etap rozwijania czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* (wcześniejsza nazwa *Prace Komisji Historii Nauki PAU*).

Podano m.in. informacje o ewaluacji czasopisma w „ICI Master Journal List 2019” (koniec 2020 r.), przez MEiN (9 lutego / 18 lutego 2021 r.), w Scopus (6 kwietnia 2021 r.) oraz w SCImago Journal Rankings 2020 (17 maja 2021 r.; dane dotyczące czasopisma są niezgodne ze stanem faktycznym: pominięto większość cytowalnych tekstów tomu z 2020 r., które są indeksowane w Scopus) oraz liczbie zagranicznych autorów i recenzentów bieżącego tomu czasopisma.

Od tomu 21(2022) czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* wdroży dodatkowe rozwiązania organizacyjne: licencję CC BY dla tekstów artykułów (zachowując możliwość innych licencji

INFORMACJA O PUBLIKACJI		e-ISSN 2543-702X ISSN 2451-3202		 BRYLANTOWY MODEL OTWARTEGO DOSTĘPU
CYTOWANIE Kokowski, Michał 2021: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 8. <i>Studia Historiae Scientiarum</i> 20, ss. 21–28. DOI: 10.4467/2543702XSHS.21.002.14033 .				
OTRZYMANO: 10.06.2021 ZAAKCEPTOWANO: 14.06.2021 OPUBLIKOWANO ONLINE: 13.09.2021	POLITYKA ARCHIWIZOWANIA Green SHERPA / RoMEO Colour	LICENCJA 		
WWW	https://ojs.ejournals.eu/SHS/ ; http://pau.krakow.pl/Studia-Historiae-Scientiarum/archiwum			

dla ilustracji), usługę CrossMark oraz opcję wydawniczą, tzw. „Artykuły FirstView”.

Słowa kluczowe: *Studia Historiae Scientiarum, Prace Komisji Historii Nauki PAU*

Evolutionary transformation of the journal. Part 8

Abstract

The article outlines the eighth phase of the development of the journal *Studia Historiae Scientiarum* (previous name *Prace Komisji Historii Nauki PAU / Proceedings of the PAU Commission on the History of Science*).

Information is provided on the following matters: the journal's evaluation by the “ICI Master Journal List 2019” (released at the end of 2020), by the Ministry of Education and Science of Poland (released on February 9 / 18, 2021), by Scopus (released on 6 April 2021), and by the SCImago Journal Rankings 2020 (released on May 17, 2021; unfortunately, the journal data in Scimago website are inconsistent with the Scopus data, e.g. most of the 2020 volume's citable texts that are indexed in Scopus have been omitted).

Additionally, the number of foreign authors and reviewers of the current volume of the journal is quoted.

From volume 21 (2022), the journal *Studia Historiae Scientiarum* will implement additional organizational solutions: a CC BY license for the texts of articles (retaining the possibility of other licenses for illustrations), the CrossMark service and the publishing option, the so-called FirstView Articles.

Keywords: *Studia Historiae Scientiarum, Prace Komisji Historii Nauki PAU / Proceedings of the PAU Commission on the History of Science*

1. Rozwój czasopisma od 2013 roku

Rozwój czasopisma od 2013 roku opisują następujące teksty: Kokowski [2013](#); [2014](#); [2015](#); [2016](#); [2017](#); [2018](#); [2019](#); [2020](#). W tym tekście informujemy o dodatkowych zmianach, które wprowadzono w roku 2020/2021 lub zostaną wprowadzone w roku 2021/2022.

2. Ewaluacja czasopisma przez Ministerstwo Edukacji i Nauki

W dniu 9 lutego 2021 r. na mocy decyzji Ministra Nauki i Edukacji uległa zmianie punktacja czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* z 20 punktów do 40 punktów (uzasadnieniem tej decyzji był fakt, że czasopismo jest indeksowane w bazie Scopus, w której zaktualizowano dane); zachowano także punktację czasopisma pod starą nazwą *Prace Komisji Historii Nauki PAU* (40 punktów; historia),¹ mimo że czasopismo to pod taką nazwą ukazywało się w latach 1999–2015.

Oznacza to, po pierwsze, że *niestety* urzędnicy ministerialni *nie czytają* składanych odwołań, gdyż w latach 2019–2021 władze PAU i Redakcja czasopisma kierowały *kilkukrotnie* apel do przedstawicieli MNiSW, KEN oraz MEiN o usunięcie z „Wykazu czasopism naukowych” czasopisma *Prace Komisji Historii Nauki PAU*, gdyż w 2016 r. zastąpiło je – za zgodą MNiSW z 2015 r. – czasopismo *Studia Historiae Scientiarum*, wydawane od tomu 15 (2016), i po drugie, że dorobek naszego czasopisma jest nadal nieodoszacowany, bo powinien wynosić co najmniej 80 punktów, tzn. 40 punktów za stary tytuł (tomy 1–14) i 40 punktów za nowy tytuł (od tomu 15).

3. Ewaluacja czasopisma przez Index Copernicus International, Scopus oraz Scimago Journal Rankings

W „ICI Master Journal List 2019” (opublikowanej z końcem 2020 r.) czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* z notą ICV 100,00 (taką samą jak w 2018 r.) uzyskało pierwszą lokatę wśród polskich czasopism z historii nauki i naukoznawstwa; wśród polskich czasopism, które można poprawnie zaliczyć do grupy czasopism z kategorii „historia i filozofia nauki”, wyprzedziły nas dwa czasopisma: *Filozofia Nauki* (ICV 116,84) i *Organon* (ICV 111,70).²

---

¹ Zob. MEiN 2021b.

² „ICI Master Journals List 2020” wymienia wiele polskich czasopism w kategorii „historia i filozofia nauki”. Jednak zdecydowana większość z nich nie ma takiego charakteru, np. *Scientia et Fides* (ICV 121,02), *Polish Archaeology in the Mediterranean* (ICV 100,00), *Studia Religioznawcza – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego* (ICV 100,00). Na wzrost ponad 100 wartości ICV ma wpływ wartość wskaźnika

W Scopus (aktualizacja 6 kwietnia 2021 r.) *Studia Historiae Scientiarum* uzyskało następujące wyniki: CiteScore 2019 0.5 (to pierwsza lokata wśród 16 polskich czasopism z dyscypliny „historia” i 3 polskich czasopism z dyscypliny „historia i filozofia nauki”); SJR 2019 0,127 (to pierwsza lokata z dyscypliny „historia” i druga lokata po *Filozofia Nauki* SJR 0,194 wśród polskich czasopism z dyscypliny “historia i filozofia nauki”); SNIP 2019 0,876 (to pierwsza lokata wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia” i „historia i filozofia nauki”); CiteScore Tracker 2020 0.6 (to pierwsza lokata wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia” i „historia i filozofia nauki”).

W SCImago Journal Rankings 2020 (opublikowany 17 maja 2021 r.) czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* uzyskało następujący wynik: wskaźnik SJR 0,100, a na tej podstawie zaliczono czasopismo do najniższego kwartyła Q4 w dyscyplinie „historia” i w dyscyplinie „historia i filozofia nauki”, co oznacza spadek z kwartyła Q2 w dyscyplinie „historia” i kwartyła Q3 w dyscyplinie „historia i filozofia nauki”.

W Scopus (według danych z 3 czerwca 2021 r.) *Studia Historiae Scientiarum* uzyskało następujące wyniki: CiteScore 2020 0,6 (to pierwsza lokata wśród 15 polskich czasopism z dyscypliny „historia” i 3 polskich czasopism z dyscypliny “historia i filozofia nauki”); SJR 2020 0,100 (to powtórzenie nieprawidłowo wyznaczonej wartości przez Scimago)³; SNIP 2020 1,260 (to pierwsza lokata wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia” i “historia i filozofia nauki”); CiteScore Tracker 2021 0.6 (to pierwsza lokata wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia” i „historia i filozofia nauki”).

Jednak, wyznaczając wartość wskaźnika SJR 2020, Zespół SCImago popełnił bardzo poważny błąd, gdyż pominął w ocenie rocznika 2020 czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* większość cytowanych tekstów opublikowanych w tym tomie i indeksowanych w Scopus. Sprawa została zgłoszona do Zespołu Scimago w dniu 17 maja 2021 r., w którym opublikowano SCImago Journal Rankings 2020, a w dniach 20 maja – 3 czerwca 2021 do Scopus.

SJR (wyznaczanego przez Scimago Lab) w dwóch poprzednich latach (nie musi to jednak oznaczać statusu aktywnego czasopisma w Scopus), natomiast zasadniczo nie ma wpływu deponowanie przez czasopismo w ICI plików artykułów, abstraktów, słów kluczowych oraz bibliografii.

³ Zob. <https://www.scopus.com/sourceid/21100913328> (dostęp: 3 czerwca 2021).

Redakcja czasopisma *oczekuje na pilną korektę danych w Scimago Journal Rankings 2020 i Scopus List 2020*, gdyż:

a) tom 19 (2020) czasopisma (to rocznik) ukazał się we właściwym czasie – 30 września 2020 r. – i dane te były dostępne dla Scopus na stronach internetowych czasopisma, a ponadto zindeksowane w Crossref;

b) rozgłaszanie wadliwych informacji o czasopiśmie *Studia Historiae Scientiarum* przez Scimago Journal Rankings 2020 i ich powielanie przez Scopus List 2020 godzi *w dobre imię i interesy ekonomiczne* czasopisma.

Na marginesie tej sprawy należy odnotować fundamentalny problem braku szybkiej możliwości naprawienia błędnych danych portalu Scimago Journal Rankings i Scopus (zmiany wprowadza się co najmniej po sześciu – dwunastu miesiącach) oraz WoS (od piętnastu miesięcy nie możemy otrzymać informacji o ewaluacji czasopisma w tym portalu). Od firm biznesowych takich jak Elsevier i Clarivatics należałoby wymagać znacznie wyższego poziomu „obsługi klienta”, jakim jest w tym przypadku czasopismo naukowe.

Kolejnym fundamentalnym problemem jest fetyszyzowanie cytowań w bazach międzynarodowych z pominięciem licznych niekwestionowalnych zastrzeżeń, formułowanych w kontekście zintegrowanego naukoznawstwa, dotyczących problematyki niezetelności w cytowaniu publikacji naukowych.

Z uwagi na tego typu fundamentalne problemy, należy głęboko zreformować polski system ewaluacji czasopism: porzucić prymat biznesowych baz międzynarodowych, prymat cytowań oraz rzekomą zasadę „dziedziczenia prestiżu” (to gwarant patologii „punktozy”), a przypisać właściwą wagę standardom wydawniczym.⁴

4. Zagraniczni Autorzy

Udział procentowy Autorów zatrudnionych w zagranicznych jednostkach naukowych w poprzednim tomie wyniósł 29% wszystkich Autorów, a w obecnym tomie – 59% wszystkich Autorów.⁵

---

⁴ Zob. Kokowski 2021.

⁵ Zob. lista autorów tomów 19 (2020) i 20 (2021).

5. Zagraniczni Recenzenci

Udział procentowy Recenzentów zatrudnionych w zagranicznych jednostkach naukowych w poprzednim tomie wyniósł 17% wszystkich Recenzentów,⁶ a w obecnym tomie – 47% wszystkich Recenzentów.⁷

6. Nowe rozwiązania organizacyjne od tomu 21 (2022)

Od tomu 21(2022) zgodnie z planem S czasopismo wdraża licencję wydawniczą CC BY dla tekstu artykułów; ilustracje będą mogły być objęte innymi licencjami CC albo innymi prawami autorskimi.

Od tomu 21(2022) czasopisma wdraża usługę CrossMark, która umożliwi publikowanie uaktualnionych wersji plików.

Od tomu 21(2022) czasopismo wprowadza dodatkową opcję wydawniczą, tzw. “Artykuły FirstView”: to ukończone artykuły, czyli artykuły po recenzjach i ostatecznych poprawkach, oczekujące w kolejce do przypisania do nadchodzącego tomu czasopisma i rozpowszechniane online przed ich umieszczeniem w nadchodzącym tomie. Takie artykuły otrzymują DOI (Digital Object Identifier); ostateczna numeracja stron takich artykułów ustalona zostaje w tomie czasopisma; usługa CrossMark sprawi, iż po opublikowaniu tomu czasopisma nastąpi wymiana plików na ostateczne wersje.

Bibliografia

- Kokowski, Michał 2013: Wstęp. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XII*, s. 5. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-XII-2013-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2014: Od Redakcji. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIII*, ss. 5–6. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-XIII-2014-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2015: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 2. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIV*, ss. 5–7. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-XIV-2015-1.pdf>.

---

⁶ W artykule Kokowski 2020, s. 30 podano omyłkowo liczbę 43%.

⁷ Zob. [Lista Recenzentów *Studia Historiae Scientiarum* 2016–2021](#).

- Kokowski, Michał 2016: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 3. *Studia Historiae Scientiarum* 15, ss. 11–16. DOI: 10.4467/23921749SHS.16.001.6144. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-15-2016-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2017: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 4. *Studia Historiae Scientiarum* 16, ss. 15–18. DOI: 10.4467/2543702XSHS.17.002.7703. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-16-2017-2.pdf>.
- Kokowski, Michał 2018: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 5. *Studia Historiae Scientiarum* 17, ss. 15–18. DOI: 10.4467/2543702XSHS.18.002.9322. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-17-2018-2.pdf>.
- Kokowski, Michał 2019: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 6. *Studia Historiae Scientiarum* 18, ss. 19–23. DOI: 10.4467/2543702XSHS.19.002.11008. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-18-2019-2.pdf>.
- Kokowski, Michał 2020: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 7. *Studia Historiae Scientiarum* 19, ss. 23–31. DOI: : 10.4467/2543702XSHS.20.002.12558. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-19-2020-2.pdf>.
- Kokowski, Michał 2021: Ewaluacyjna (r)ewolucja czasopism w Polsce. *Studia Historiae Scientiarum* 20, ss. x–y. Dostęp online, DOI: [10.4467/2543702XSHS.21.024.14055](https://doi.org/10.4467/2543702XSHS.21.024.14055).
- Lista Recenzentów *Studia Historiae Scientiarum* 2016–2021: Dostęp online: <https://ojs.ejournals.eu/SHS/reviewers>.
- MEiN 2021a: Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/4f4e10be-8dfc-47ae-a48a-e7739a5ad54a>.
- MEiN 2021b: Scalony wykaz czasopism MEiN (9 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/7839ea33-4b51-4bfa-b642-fa347f315fda>.
- MEiN 2021c: Scalony wykaz czasopism i materiałów konferencyjnych MEiN (9 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/a0c2990a-4ad9-41c1-a201-6bca3dd0986a>.
- MEiN 2021d: Zmiana i sprostowanie Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dostęp online: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zmiana-i-sprostowanie-komunikatu-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-9-lutego-2021-r-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.
- MEiN 2021e: Scalony wykaz czasopism MEiN (18 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/d221386d-d384-453d-9f59-1cf1168bcae3>.

Michał Kokowski
Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 8

MEiN 2021f: Scalony wykaz czasopism i materiałów konferencyjnych (18 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/318b7757-8cca-4771-b0e5-0353c893b123>.

Scimago Journal Rankings 2021: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100913328&tip=sid&clean=0>.

Scopus Preview 2021: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.scopus.com/sourceid/21100913328>.